

Dům slunce

Tomáš Toman

Tomáš Toman
Dům slunce

Copyright

Autor: Tomáš Toman

Foto na obálce: vwalakte - photodune.net

Foto uvnitř knihy: Hana Tomanová

Vydal: Martin Kolářček – E-knihy jedou

1. el. vydání

2016, Praha

ISBN:

978-80-7512-567-5 (ePub)

978-80-7512-568-2 (mobipocket)

978-80-7512-569-9 (pdf)

„Slunce znovu vyjde. Nejisté je pouze to, zdali
vstaneme a půjdeme se s ním pozdravit.“

– Richard Paul Evans, Miles to Go

Věnováno všem andělům, jejichž zásluhou
vychází slunce i v těch nejtemnějších koutech
světa.

1. kapitola

Tom Kendall se zamyšleně zahleděl z okénka letadla. Bakersfield se pomalu ztrácel za obzorem. Vrástím se někdy? zau-važoval. Lépe řečeno – kým budu, jestli se vrátím? Neopouštěl jen svoje rodné město. Nechával za sebou dosavadních sedmatřicet let svého života.

Tak dost. Soustřed' se na přítomnost! Tom jako by ozvěnou slyšel manželčin hlas. Před očima se mu vybavil Tammiin úsměv, který by jí mohla závidět i samotná Mona Lisa. Stejný úsměv zdědila i jejich dcera Nancy.

Tom sklouzl pohledem na mladou rodinu, sedící napravo přes uličku. Malý chlapec, který mohl být přibližně stejně starý jako Nancy, se bezúspěšně dožadoval pozornosti svých rodičů. Jeho matka i otec byli pohrouženi do novin.

„Přestaň se předvádět, Paule!“ napomenula chlapce jeho matka. „To nemůžeš chvíli jen tak sedět a být zticha?“ kárala ho, aniž by zvedla oči od čtení. „To je hrůza, ceny pohonných hmot stouply o dalších deset centů!“ postěžovala si hned vzápětí svému muži.

Chlapec se na Toma zvědavě zadíval. Ten okamžitě sklopil zrak na dvě prázdné sedačky po svém boku. Chlapcovy smutné oči mu připomněly, proč tu teď sedí sám. Hluboce se mu zastesklo po rodině. Kdyby nebyl zaslepeným sobcem, mohly dnes Tammie a Nancy sedět vedle něho. Společně by snili o tom, jaká dobrodružství na ně čekají během novoroční dovolené v Keni.

„No tak, Paule, nechovej se jak malej!“

Tom se neubráníl a povzbudivě se na chlapce usmál. Byl to jeho první úsměv po hodně dlouhé době.

Po nekonečných deseti hodinách letadlo přistálo na letišti Heathrow v Londýně. Tomovy hodinky ukazovaly pár minut po šesté hodině večerní. Okamžitě si uvědomil, že kalifornský čas mu tady v Británii bude k ničemu. Během letu překonali několik časových pásem.

Kapitán cestující vyzval, aby si přeřídili hodinky o osm hodin dopředu. Pokud Tom dobře počítal, byly v Londýně dvě hodiny po půlnoci. Věděl, že v tuto chvíli nemá smysl přenastavovat si čas. Po nezbytném mezipřistání v britské metropoli ho čeká osmihodinová cesta do Nairobi, které leží zase v jiném časovém pásmu.

Toma odjakživa fascinovalo, že lidé v různých částech světa mají odlišný čas. Jednou v deseti letech se vracel z atletických závodů v Saint George. Cesta trvala rovnou hodinu. Protože Bakersfield je vůči Saint George o hodinu pozadu, nabyl Tom přesvědčení, že zpáteční let nezabral ani minutu. Letadla od té doby považoval za důmyslné stroje času. Co by dnes dal za možnost vrátit běh událostí o měsíc a jeden den zpátky...

Aby se trochu protáhl, rozhodl se Tom využít hodinového mezipřistání ke krátké procházce. Heathrow patřilo mezi nejvytíženější letiště na světě, což bylo znát na každém kroku. Dokonce i v tak pozdní hodinu všude proudily zástupy cestujících ze všech koutů světa. Tom zaslechl útržky rozhovorů v jazycích, které ani nedokázal identifikovat.

Venkovní teplota se pohybovala lehce pod bodem mrazu. Byla jasná noc bez jediného mráčku na obloze. Na nebi zářily hvězdy. Tomovi začínalo být chladno, a tak se přesunul do letištní haly. Její interiér zdobily poblikávající vánoční řetězy. V kontrastu se všeobecným shonem se z reproduktorů linula melodie *Tiché noci*. Tammie tuhle koledu zbožňovala, pomyslel si Tom. Vzpomněl si, jak si ji o loňských Vánocích prozpěvovala s Nancy při rozbalování dárků.

„... spí v nebeském míru...“

Tom si povzdechl. Přesunul se na opačný konec haly, kde panoval o něco větší klid. Posadil se na plastovou židli čelem k oknům. Na jedné z drah právě přistávalo letadlo, jehož trup zdobila americká vlajka a slogan „Florida – dovolená vašich snů“.

Tomovi v paměti ožily vzpomínky na dobrodružnou výpravu do oblasti Okefenokee, kterou s Tammie podnikli krátce před zasnoubením. Nedlouho poté Tom učinil další důležitý krok. Rozhodl se založit vlastní stavební společnost KenTom. Firma dosáhla značných úspěchů, ale za cenu velkých osobních obětí. Tammie manželovi v uplynulých deseti letech nespočetněkrát vyčítala, kolik času tráví v práci. Letošní dovolená v Keni měla být pro Kendallovu začátkem nového života. Osud tomu ale chtěl jinak.

Deset minut před třetí se Tom vrátil do letadla. Zbytek cesty do Nairobi prospal. Probudil se až ve chvíli, kdy letadlo zahájilo přistávání.

Letadlo dosedlo na rozpálenou ranvej pět minut po druhé hodině odpolední místního času. Dobrodružství může začít. Tom ještě nikdy nebyl v Africe. Skrze boční okno se zvědavě rozhlédl po okolí. Nad rozžhavaným asfaltem se tetelil vzduch. Kam až jeho oko dohlédlo, viděl jen pusté a vyprahlé planiny.

Po opuštění klimatizovaného letadla Toma okamžitě udeřil do tváře závan nesnesitelně horkého vzduchu. Byl sice zvyklý na úporná kalifornská léta, ale tahle africká výheň se nedala srovnávat s ničím, co doposud zažil. Něco jako vyšší stupeň pekla.

Tom se nechal unášet davem cestujících směrem k letištnímu terminálu. Už po pár krocích mu na čele vyrazily krůpěje potu.

„Cítíš tu vůni?“ obrátila se postarší žena kráčející přímo před Tomem na svého chotě. „Jako by někde poblíž sklízeli seno.“

Tom nasál horký vzduch. Podivuhodná směsice pachů mu ani vzdáleně nepřipomínala seno. Spíš praženou kukuřici v kombinaci s pálícími se pneumatikami.

V letištní hale bylo o něco chladněji než venku. Tom se zařadil do fronty na odbavení. Překvapilo ho, jak moderně je terminál zařízený. Ve svých představách viděl oprýskanou a zaprášenou budovu se střechou z rákosu. Realita byla poněkud jiná. Mezinárodní letiště Jomo Kenyatta se příliš nelišilo od letišť, na která byl Tom zvyklý z Ameriky. Všechny informační cedule byly vyvedeny v angličtině a svahilštině, dvou oficiálních jazycích používaných v Keni.

Po převzetí svých dvou kufrů Tom zamířil k sousední přepážce, aby si vyměnil pár set dolarů za keňské šilinky. Věděl, že ve větších městech lze platit i v dolarech. Nepředpokládal však, že by mu americká měna byla k něčemu platná v místech, kam se chystal.

Při pohledu na nekonečně dlouhou frontu na víza Tom v duchu poděkoval Tammie za vyřízení všech úředních náležitostí ještě před odletem. Tammie vždycky byla ta prozíravější z nich dvou. Co jen si tu bez ní počne.

Venku před terminálem pro mezinárodní lety se Tom snažil zorientovat, kudy se dostane k terminálu 1D, určenému pro vnitrostátní lety. Směrovka ukazovala někam na opačný konec areálu. Tom usoudil, že nejkratší cesta povede přes parkoviště. Každý ušetřený krok měl v téhle výhni cenu zlata.

V potu tváře Tom přešel přes příjezdovou silnici. Na kraji parkoviště ho zastavil drobný vyzábělý Keňan. „Chcete vyměnit peníze?“ sykl a upřel na Toma svoje tmavé oči.

„Děkuji, nemám zájem,“ odbyl ho Tom. Pro jistotu přidal do kroku. Z turistických průvodců věděl, že si na pouliční šmelináře musí dávat pozor. Tento „obchodník“ naštěstí nebyl příliš dotěrný. Když se Tom ohlédl, viděl ho, jak nabízí své služby dalším bělošským turistům.

Terminál 1D byl o poznání zastaralejší než stanice pro mezinárodní lety. Letadlo do Tomovy cílové destinace, vesnice Loi-yangalani na severu země, mělo odlétat za čtvrt hodiny.

Před nástupem na palubu si Tom uvědomil, že by málem zapomněl na slib, který dal Tammiiným rodičům. Když se loučili, slíbil jim, že se ozve, jakmile přistane v Nairobi. Tom si spočítal, že v Bakersfieldu je právě krátce před čtvrtou hodinou ranní. Protože nechtěl manžele Holmanovy budit, rozhodl se poslat jim jen textovou zprávu.

Tom se usadil ve stínu letištní budovy. Odložil zavazadla na zem. Zavolal pro svůj mobilní telefon. Nejspíš bych měl dát vědět i Davidovi a Vivian, usoudil. David Gallardo byl Tomovým nejlepším kamarádem a zároveň správcem počítačové sítě ve společnosti KenTom. Vivian, Tomova starší sestra, se před nedávnem přestěhovala z Austrálie zpátky do

Kalifornie. Po rozvodu s australským manželem se usadila v domě po jejich otci.

Letos zesnulý Ron Kendall alias Arnold Lenk zásadním způsobem ovlivnil i budoucnost svého syna. Třebaže se za pos-ledních šestatřicet let setkali jen jednou, ještě ke všemu inkognito. Nebýt otce, necestoval by dnes Tom do zapadlé vesnice v nitru Afriky.

Tom právě schovával mobil do kapsy, když se k němu nenápadně přikradl vytáhlý černošský mladík. Než stačil Tom cokoli udělat, popadl chlapec jeden z jeho kufrů a hbitě zmizel mezi zaparkovanými automobily.

„Stůj!“ křičel Tom za zlodějem. Mělo to naprosto stejný účinek, jako kdyby za ním volal: „Běž, jak nejrychleji dokážeš!“

Když se Tom vzpamatoval, vyrazil tryskem po mladíkově stopě. Na parkovišti po něm nebylo vidu ani slechu. Jako by se pod ním i kufrem slehla zem.

„Do háje!“ zaklel Tom, sotva popadaje dechu. Krátký sprint v žáru afrického slunce ho úplně vyčerpал, třebaže byl zvyklý trénovat fyzickou kondici v posilovně. „Vzhůru do pekla a ještě dál!“ ulevil si. „Díky, Arnold!“

Co si teď počnu? zabědoval Tom. V odcizeném kufru měl cestovní pas, nemalou finanční hotovost a většinu oblečení. Začala se ho zmocňovat panika. Co jen to bylo za nápad, vydat se úplně sám do země třetího světa? Vtom odkudsi napravo zaslechl ostrý křik.

„Ani hnout! Ruce nad hlavu!“

Tom se vyděsil. Poslední, o co stál, bylo připlést se k něja-kému ozbrojenému konfliktu. Stáhlo se mu hrdlo, když si vzpomněl na tragické případy přepadení turistů, o nichž četl na internetu.

„Jste zatčen! Máte právo nevypovídat. Cokoli řeknete, může být použito proti vám!“

Tohle nevypadá jako přepadení. Tom opatrně nahlédl do sousední řady zaparkovaných vozidel. Dvojice policistů tam právě nasazovala pouta dvěma vzpurně se tvářícím mladíkům. Jednoho z nich Tom okamžitě poznal. V otevřeném zavazadlovém prostoru opodál stojícího automobilu navíc spatřil svůj kufr.

„Přejete si, pane?“ oslovil Toma jeden ze strážníků, zatímco jeho kolega odváděl výtržníky do policejního Range Roveru.

„Ehm – jeden z těch mužů,“ Tom ukázal na polapené zloděje, „mi právě ukradl kufr.“

Policista si Toma změřil pohledem. „Můžete mi ukázat nějaký doklad vaší totožnosti?“

„Jistě.“ Tom vytáhl z peněženky svůj řidičský průkaz.

„Děkuji.“ Policista si pečlivě prohlédl Tomovu legitimaci. Pak se beze slova přesunul k autu, které podle všeho patřilo zadrženým mladíkům. Popadl kufr a otevřel ho. Chvilí se v něm přehraboval, až vylovil cestovní pas. Porovnal jej s Tomovým řidičským průkazem. Pak souhlasně přikývl.

„Měl jste obrovské štěstí,“ informoval Toma. Podal mu odcizený kufr. „Zavolali nás sem k případu entomologů, kteří se pokoušeli propašovat do zahraničí chráněné druhy brouků. Nevěřil byste, kde všude je měli schované.“ Strážník znechuceně zakroutil hlavou. „Můžete jim být vděčný. Jinak už byste se se svým kufrem neshledal. Tihleto letištní zloději jsou zatraceně mazaní.“

„Děkuji vám,“ odvětil Tom. „Zachránili jste mě.“

„To je naše práce,“ usmál se policista. „Jestli vám ale mohu něco doporučit, poříďte si nějaká méně nápadná zavazadla. Tyhle lodní kufry působí na zloděje jako magnet.“

„Eh – jistě,“ přitakal Tom. Udivilo ho, že s ním policisté nesepsali žádný protokol. Když mu onehdy v Bakersfieldu ukradli jízdní kolo, byla kolem toho spousta papírování, než mu strážci zákona vrátili odcizenou věc. Zkrátka jiný kraj, jiný mrav. Tady v Keni se asi rozhodli šetřit papírem.

„Hodně štěstí, pane Kendalle.“ Policista Tomovi úslužně zasalutoval. „Mimoходом, máte moc hezkou paní a dceru. Pozdravujte je!“ Výmluvně ukázal na kufr, v jehož útrobách se ukrývala i zasklená fotografie Tammie a Nancy.

Tom na to nic neodpověděl. „Ještě jednou vám moc děkuji,“ rozloučil se.

Po nepříjemném zdržení nastoupil Tom do letadla jako poslední. Jednalo se o malý turistický letoun, určený pro deset cestujících. Protože Tom nestornoval Tammiinu a Nancyinu letenku, zbyly na palubě dvě volné sedačky.

Letadlo pilotoval vysmátý černoš, kterému chyběla snad polovina zubů. Cesta do Loiyangalani sice trvala jen hodinu, ale přinesla víc vzrušení než celý let přes Atlantik. Letadlo sebou v nepředvídatelných intervalech divoce škubalo, jako by mu vynechával motor. Pilot se po každém zhoutnutí zašklebil na pasažéry a zvolal: „Hakuna matata!“ Tom měl pocit, že tím chce uklidnit především sám sebe.

„Právě jsme přeletěli přes rovník!“ informoval je pilot.

„Vy umíte anglicky?“ podivil se jeden z cestujících.

„Ndiyo,“ zazubil se pilot.

Poprvé v životě bylo Tomovi během letu nevolno. Dost možná k tomu přispělo i nesnesitelné horko na palubě. Naštěstí toho v uplynulých hodinách příliš mnoho nesnědl. Jinak by se mu z nevyzpytatelných akrobatických vložek obrátil žaludek naruby.

Aby odvedl svoji pozornost od sílicího pocitu na zvracení, zadíval se Tom z okénka. Široko daleko se rozprostírala neobydlená polopoušť. Šedavou pustinu protkávaly jen malé ostrůvky zeleně.

Zanedlouho se na obzoru vynořila rozlehlá vodní plocha výrazně tyrkysové barvy. „Jezero Turkana,“ poučil turisty pilot. „Největší pouštní jezero na světě.“

Tomovi ihned došlo, proč si jezero vysloužilo přídomek „Nefritové“. V turistických průvodcích se dočetl, že jeho voda je pitná. Příliš se mu to nechťelo věřit. Modrozelená voda vypadala všelijak, jen ne pitně.

Když se přiblížili k jižnímu cípu jezera Turkana, pozornost všech cestujících upoutala kuželovitá hora s výrazným, téměř dokonale půlkulovým kráterem.

„To je sopka Teleki,“ ozval se pilot. „Jmenuje se po maďarském cestovateli Sámuelu Telekim, který na konci devatenáctého století jako první Evropan objevil jezero Turkana.“

„Četla jsem, že se jezero dříve jmenovalo Rudolfovo,“ poznamenala mladá turistka, sedící v první řadě.

„To je pravda,“ přikývl pilot. „Teleki a jeho společník Ludwig von Höhnel ho pojmenovali na počest rakouského korunního prince. Teprve v roce 1975 bylo oficiálně přejmenováno na Turkana, což je také jméno jednoho z místních kmenů.“ Znenadání se zlomyslně zašklebil. „Jen tak na okraj, dávejte si pozor na turkanské muže s tetováním na ramenou.“

„Jsou nebezpeční?“ zajíkla se starší dáma v zadní části letadla.

„Nevím. Ale každopádně už někdy zabili nepřítele.“

Tom nedokázal odhadnout, jestli si z nich pilot jen neutahuje. Po dosavadních zkušenostech s domorodci o tom vážně pochyboval.

V relativně malé vzdálenosti od Telekiho vulkánu se nacházel největší ze tří jezerních ostrovů. Jeho silueta Tomovi nápadně připomínala čertí hlavu. Věděl, že zdejší ostrovy jsou útočištěm mnoha zajímavých živočichů. Při první příležitosti je hodlal navštívit.

Letadlo nečekaně začalo prudce klesat. „Přistáváme, vážení!“ vykřikl pilot.

Tom odvrátil zrak od jezera. Magická vodní plocha mu natolik učarovala, že si ani nevšiml přibližujícího se pásu zeleně.

„Jsme v Loiyangalani!“ zvolal pilot. Otočil se na pasažéry. Na okamžik úplně pustil řídicí páku. Letadlo se mírně naklonilo ke straně. „V jazyce kmene Samburu znamená Loiyangalani ‚místo mnoha stromů‘. Docela trefné pojmenování, nemyslíte?“

Tom musel s pilotem souhlasit. Takhle nějak si vždycky představoval oázu uprostřed pouště. Mezi stromovím se blýskaly plechové střechy několika desítek budov. Na kamenitých pláních blíže k jezeru stály stovky primitivních chatrčí. Z té výšky se podobaly vosím báním.

Opačnému konci vesnice vévodilo letiště. Asfaltovou ranvej z velké části pokrýval prach. Úzká přistávací dráha celkem přesně odpovídala Tomovým iluzím o afrických letištích.

Nastala chvíle, které se Tom od začátku děsil. Pilot s jazykem stisknutým mezi zbývajícími zuby nasměroval letadlo na ranvej. Přistávací plocha

se z ptačí perspektivy zdála být až neuvěřitelně krátká. Tom se zpocenýma rukama zapřel do okrajů sedačky. Nikdo z cestujících ani nedutal.

„Hakuna matata!“ zahulákal pilot z plných plic. Oběma rukama pevně sevřel knipl.

O pár sekund později letoun poněkud tvrdě dosedl na asfalt. Okamžitě se zvedla obrovská mračna prachu. Letadlo na nerovném povrchu divoce poskakovalo. Zastavilo se jen několik desítek metrů před koncem ranveje.

Cestující propukli v rozpačitý potlesk. Tom se k nim přidal jen velmi neochotně. Všichni byli rádi, že cestu přečkali ve zdraví. Pilota nevyjímaje.

Tom se toporně vysoukal z letadla. Žaludek měl jako na vodě. Slunce tu žhnulo ještě úporněji než v Nairobi. Horký asfalt i přes boty nepřijemně pářil do chodidel.

Pilot turistům postupně vyskládal všechna zavazadla. Na rozloučenou jim věnoval poslední děravý úsměv. „Kwaheri!“

V sousedství ranveje se nacházelo odbaviště o rozměrech průměrné autobusové zastávky. Tvořily ho v podstatě jen čtyři dřevěné kůly a rákosová střecha. Uvnitř seděla domorodá žena s vlasy spletenými do drobných copánků. Oblečena byla do pestrobarevného oděvu a sukně ze zvířecích kůží. Nejvíc pozornosti budil ženin korálkový náhrdelník, zakrývající jí celý krk.

Po zběžné kontrole zavazadel se většina turistů rozprchla do kempů. U východu z letiště stála plechová cedule ve tvaru ryby s ručně vyvedeným nápisem „Vítejte v Loiyangalani“. Tom si značku vyfotografoval na mobilní telefon. Během letu z Nairobi mu odepsali Holmanovi, David i Vivian. Všichni mu přáli hodně štěstí. Tammiina matka ho nabádala, aby na sebe dával pozor.

Toma zaplavil pocit neskonale vděčnosti. Jestli někdy potřeboval ujistit, že není na světě sám, bylo to právě teď. Všem třem na odpověď odeslal snímek uvítací cedule.

Tom se ohlédl na letadlo. Pilot odklopil kapotu a začal něco opravovat v motoru. Do tohohle zatraceného krámu už mě nikdo nedostane, zapřísáhl se. Ze spalujícího žáru se mu začaly dělat mžitky před očima, a tak uchopil kufry a vykročil po kamenité pěšině.

Vyprahlá krajina vypadala zblízka ještě nevlídněji než předtím z letadla. Monotónní šed' narušovaly jen nahodile roztroušené dřeviny a nedaleké břehy jezera Turkana. Mezi křivolakými akáciemi místy vyčnívaly ztepilé palmy. Všude po zemi se povalovaly sopečné horniny.

V centru vesnice, v příjemném stínu vysokých stromů, stála kamenná obydlí movitějších domorodců a ubytovací zařízení pro turisty. Na přilehlých planinách se rozrůstala nepravidelná síť chatrčí z rákosu, dřeva a zvířecích kůží. Tom si při pohledu na ubohá stavení nejchudších vesničanů nemohl nevzpomenout na bunkry, které jako chlapec stavěl se svými kamarády.

Kolem chatrčí se pohybovaly desítky vyzábých příslušníků místních kmenů. Mezi nimi volně pobíhali stejně vyhublí psi. Sem tam bylo možné spatřit i několik koz, spásajících poslední zbytky zažloutlé trávy.

Tom došel k rozcestníku u křižovatky dvou cest. Nejbližší město Marsabit bylo odsud vzdáleno celých 230 kilometrů. Od Nairobi je dělilo bezmála 600 kilometrů. To je nějakých 370 mil, spočítal si Tom. Z domova byl zvyklý na americkou měrnou soustavu.

Tom vyhrabal z kufru jedinou dostupnou (a ne právě podrobnou) mapu Loiyangalani. Spolu s ní vytáhl fotografii Ar-noldovy chaty. Stavba se nacházela na jihovýchodním okraji vesnice, nedaleko kostela a školy.

Podle údajů na rozcestníku vedla ke kostelu pěšina odbíhající doleva. Toma udivilo, že v Loiyangalani funguje také muslimská mešita. Na tak malou vesnici celkem pestrá skladba obyvatelstva, pomyslel si.

Podobně rozmanitá byla i zdejší architektura. Cestou ke kostelu Tom mýjel obydlí rozličných tvarů a velikostí. Lépe zaopatření domorodci bydleli v kamenných domcích kruhového půdorysu s jednoduchými doškovými střechami. Stavení nebyla nepodobná hřibům v nadživotní velikosti.

Stavby sloužící pro účely cestovního ruchu byly o poznání prostornější. A především lépe vybavené. Jeden z kempů disponoval dokonce i bazénem. Jeho průzračně modrou vodu křížoval jen jeden odlomený palmový list. Tom se nedivil, že bazén nikoho neláká ke koupání. Vzhledem k

úmornému vedru by ho ani nepřekvapilo, kdyby voda začala každým okamžikem vřít.

U dalšího rozcestí Tom potkal jednoho místního muže. Domorodec se netvářil dvakrát přátelsky. Při vzpomínce na letištní incident si od něho Tom zachovával uctivý odstup. V pravé ruce muž třímal nějaký dřevěný předmět. Že by to byla zbraň? vyděsil se Tom. Při bližším pohledu vyšlo najevo, že je to jen obyčejná stolička. Navzdory teplotě jako ve výhni byl domorodec zahalený do vlněného pláště. Snad mu ještě není zima, podíval se Tom.

Za zatačkou se vynořila vysoká kamenná budova s bílým křížem na průčelí. Na kamenné plaketě u vstupní brány stálo: „Diecéze Marsabit – Katolická misie Loiyangalani“. Kostel se nijak výrazně nelišil od okolních staveb.

Tomovi se rozbušilo srdce. Podle všeho byl blízko cíle svojí pouti. Přínejmenším po fyzické stránce.

Rozhlédl se na všechny světové strany. Na vyprahlé pláni východně od kostela stálo několik oprýskaných budov s bledě-zelenými střechami. Podle mapy se jednalo o školu. Na mírně vyvýšeném místě zhruba o dvě stě metrů dál na východ od školních pozemků se krčila dřevěná chata se střechou z vlnitého plechu. Tom vytáhl z kapsy fotografii, kterou mu věnoval otcův právník. Bezpochyby se jednalo o jednu a tu samou stavbu.

Se zatajeným dechem se Tom vydal k místu, které jeho otec tolik miloval. Alespoň podle jeho vlastních slov. Ron Kendall, který sám sebe překřtil na Arnolda Lenka, byl pro Toma jednou velkou neznámou. Dlouhá léta otce považoval za úhlavního nepřítele. Sled událostí z posledních měsíců přiměl Toma přehodnotit svůj názor. Nedalo se říci, že by začal otce zbožňovat jenom kvůli jednomu dopisu, který mu zanechal společně s chatou v Keni. Přínejmenším ho přestal zatracovat. Vždyť on sám odletěl do Afriky především proto, aby přišel na způsob, jak vyrovnat svůj dluh vůči Tammie a Nancy. Má-li být člověku odpuštěno, musí se nejprve sám naučit odpouštět.

Tom přešel chatu okem stavebního odborníka. Soudě podle vzhledu prken se domek těšil dobrému technickému stavu. Celá dřevěná konstruk-

ce stála na nízkém kamenném základu. Šikmá sedlová střecha byla osazena čtyřmi solárními panely. Před vchodovými dveřmi se nacházela zastřešená veranda, vedle níž rostla asi pětmetrová akácie, jediný strom široko daleko. Chata měla pouze tři okna – jedno u vchodových dveří a další dvě na boční stěně orientované směrem k vesnici. Všechna okna byla zapečetěna dřevěnými okenicemi.

Tom vystoupal po dvou schůdcích na terasu. Odložil kufry a opřel se o zábradlí. Teprve nyní si všiml, že na dveřích visí dřevěná tabulka s ručně vypáleným textem „Nyumba ya jua“. Tom odhadoval, že text je psán ve svahilštině, ale neměl nejmenší tušení, co by to mohlo znamenat. Jeho slovní zásoba svahilštiny čítala zhruba pět výrazů. Počítal-li spojení „haku-na matata“ jako dvě samostatná slova. Třeba je to nějaká další Arnoldova přezdívká.

Jak tam tak Tom postával, úplně živě si představoval Tammie, jak obchází kolem chaty a slovy zkušené realitní makléřky mudruje: „Ideální místo pro klidnou dovolenou s příchutí exotiky.“ Nancy by na rodiče zcela jistě naléhala: „Mami, tati, kdy už se konečně půjdeme kouknout dovnitř?“

Dobrý nápad. Tom se sehnul ke kufru. Chvilí se v něm přehraboval, než našel svazek několika mosazných klíčů. Největší z nich zasunul do zámku. Chvilí s klíčem zápasil, než se dveře za hlasitého cvaknutí odemkly. Tom se zhluboka nadechl. Pak vzal za kliku. Přivítal ho jen závan zatuchlého vzduchu.

Tady asi dlouho nikdo nevětral. Tom váhavě vešel do ztemnělé místnosti. Panovalo tu ještě větší dusno než venku. Kdyby tu někde byl teploměr, musel by v tu ránu explodovat.

Stísněný pokoj byl skoro úplně prázdný. V koutě napravo ode dveří stála baterie, nad níž byl ke zdi připevněn regulátor a pojistková skříňka. Solární systém byl pravděpodobně připravený k okamžitému používání. Tom silně pochyboval, že domovní elektroinstalace někdy prošla revizí.

Vedle baterie se nacházela staříčká lednice. Tom ji zvědavě otevřel. Znechuceně nakrčil nos. Prázdna chladnička zapáchala po rybině a zkažených vejcích. Rychle ji zabouchl.

Pod zabedněným oknem na protější straně místnosti stál dřevěný stolek se stoličkou podobné té, kterou Tom venku viděl u domorodého obyvatele. Zřejmě tu nemají na výběr z příliš pestrého sortimentu nábytku, pomyslel si Tom. Se značnou námahou otevřel okno. Ze zatuchlého vzduchu by co nevidět omdlel.

Pokoj prozářily ostré sluneční paprsky. Denní světlo dalo vyniknout vířícím oblakům prachu. Tom se instinktivně rozkašlal. Od ideálního místa na dovolenou měla tahle chatrč hodně daleko.

Tom se raději přesunul do druhé místnosti, která nepochybně sloužila jako ložnice. Nad postelí v rohu u okna visela tmavě zelená moskytiéra. Už jen z pohledu na dřevěnou pryčnu s tenkou matrací Toma rozbolela záda. S povděkem si vzpomněl na svůj spacák.

Podstatnou část protější stěny zabírala ošumělá dřevotřísková komoda. Tom namátkou otevřel jednu ze zásuvek. Uvnitř se nacházel skládací rybářský prut, několik sítí a nepřeborná změt' háčeků na ryby. Sousední zásuvka pro změnu ukrývala sbírku prázdných lahví od bourbonu.

Poté, co Tom otevřel dokořán všechna okna a zprovoznil elektroinstalaci, posadil se ke stolu v přední místnosti. Z okna se mu nabízel výhled na podstatnou část vesnice. Obzor rámovaly tyrkysové vody jezera Turkana. V centru Loiyangalani i na okolních pláních se pohybovaly desítky lidí. Školní pozemky se však zdály být zcela opuštěné.

Tom si osvěžil hrdlo několika důkladnými doušky minerálky. V tu chvíli si uvědomil, že v chatě chybí jakýkoli zdroj pitné vody. Dokonce ani cestou z letiště neviděl jedinou studnu. Jeho zásoby vody mu vystačí tak na týden. O jídle ani nemluvě. Měl s sebou jen několik konzerv sušeného hovězího masa, jedno balení krájeného chleba, pár proteinových tyčinek a deset sáčků instantních polévek. Tom pochyboval, že ve vesnici najde nějaký obchod s potravinami. Jak jen tu mohl Arnold trávit několik měsíců ročně? Živil se snad jen vlastnoručně ulovenými rybami a pil vodu z jezera?

Tom si za daných okolností nedokázal představit, že by tu s Tammie a Nancy strávili byt' jen pár dnů dovolené, jak měli v úmyslu. Zdejší divočina mu připadala přibližně stejně vhodná pro život jako měsíční krajina.

Celý jeho plán se mu hroutil před očima. V konfrontaci s realitou mu došlo, jak bláhové byly jeho představy o životě poustevníka. Jak dlouho tu může vydržet? V duchu si vyčítal, jak trestuhodně podcenil fázi příprav. Obrázky safari v prospektech pro turisty vykreslovaly Keňu v poněkud jiném světle.

V uplynulých týdnech Tom bohužel neměl ani pomyšlení na rozšiřování svých znalostí o Africe. Cítil nutkavou potřebu opustit svůj dosavadní život. Lépe řečeno to, co z něj ještě zbylo. Bakersfield se pro Toma stal peklem na Zemi. Zrcadlovým obrazem jeho svědomí. Nyní by se rád vrátil. Nemohl. Měl závazek vůči Tammie a Nancy. Musel splatit svůj dluh.

Dost možná jsem se dostal z pekla do očiště, zauvažoval s jistou mírou nadsázky. Náboženskými otázkami se nikdy moc nezabýval. Cítil se zoufale sám. Tak rád by si promluvil mezi čtyřma očima s nějakou spřízněnou duší. Své blízké by spočítal na prstech jedné ruky. Momentálně ho od všech přátel a příbuzných dělilo nějakých devět a půl tisíce mil.

Kolik asi může být hodin? napadlo Toma. Úplně ztratil přehled o čase. Něco takového by se mu dřív nestalo. Generální ředitel společnosti Ken-Tom plánoval svůj denní rozvrh na čtvrt hodiny. Ani minuta nesměla přijít nazmar. Z tohoto muže zbyl jen stín. Toma by nepřekvapilo, kdyby tady v Loiyangalani časem zapomněl rozlišovat dokonce i jednotlivé dny v týdnu. Pokud tu tak dlouho vydrží.

Přestaň se litovat! okřikl se. Tím nic nespraviš. Zašmátral v kapse pro hodinky. Po zkušenosti s letištním zlodějem si je raději stáhl z paže. Stejně jako snubní prsten. Bylo deset minut po šesté hodině.

Nejvyšší čas povečeřet. Tom měl s sebou přenosný elektrický vařič, hliníkový ešus a sadu příborů. Tahle souprava s ním v mládí zažila nejedno dobrodružství. Ještě před svatbou Tom s Tammie procestovali křížem krážem skoro celé Státy.

Tom si mimoděk vzpomněl na jejich výlet do pohoří Black Hills v Jižní Dakotě. Snad proto, že tenkrát panovalo podobné horko. Ve vyčerpávajícím letním žáru tehdy vystoupali na Mount Rushmore, aby prvně v životě spatřili na vlastní oči věhlasný památník čtyř amerických prezidentů: Ge-

orge Washingtona, Thomase Jeffersona, Theodora Roosevelta a Abrahama Lincolna. Podle původních plánů mělo sousoší vytesané přímo do žulové skály zachycovat prezidenty až k pasu. Protože po čtrnácti letech práce došly projektantům finance, zůstalo jen u vyobrazení hlav.

Utrácený Tom se po návštěvě Mount Rushmore chtěl okamžitě vrátit do kempu. Tammie ho však způsobem sobě vlastním přesvědčila, aby se jeli podívat ještě na nedaleký památník indiánského náčelníka Splašeného koně. Už od školních let ji fascinoval životní příběh sochaře Korczaka Ziolkowského, tvůrce tohoto unikátního monumentu.

Psal se rok 1947 a tehdy skoro čtyřicetiletý Ziolkowski přijel do pohoří Black Hills na pozvání náčelníka Lakotů: „Moji společníci a já bychom chtěli, aby bílý muž věděl, že rudý muž má taky svoje velké hrdiny.“

Pomník náčelníka Splašeného koně, jenž proslul svým vítězstvím v bitvě u Little Bighornu, měl být jakousi indiánskou odezvou na památník amerických prezidentů v Mount Rushmore. Ziolkowski, který se předtím podílel na vybudování Mount Rushmore, vyhověl náčelníkově žádosti. V červnu 1948 začal sám pracovat na přeměně žulového pahorku v jednu z největších soch na světě. V tesání neúnavně pokračoval až do svojí smrti v roce 1982. Jeho hrob se nachází na úpatí hory, jíž věnoval bezmála polovinu svého života.

Když Korczak Ziolkowski zemřel, jeho žena Ruth převzala kontrolu nad projektem, aby tak dokončila manželovo velkolepé dílo. Do výstavby pomníku se zapojilo i jejich deset dětí. V současnosti shlíží do údolí Black Hills vytesaná tvář Splašeného koně.

V turistickém areálu na úpatí hory stojí zmenšený model památníku, znázorňující jeho finální podobu. Neohrožený Splašený kůň sedí na bujném oři. Levou rukou ukazuje někam do dále. Snad na blížící se Sedmou kavalerii generála Custer, kterou se chystá rozpráší.

Když s Tammie onehdy stáli před maketou pomníku, Tom prohlásil: „Jestli bude někdy dokončen, musíme se sem vrátit.“ Tammie ho pohotově opravila: „Nikoli *jestli*, ale *až*. Sny jsou od toho, aby se plnily.“

Tammie měla pravdu. Když Korczak Ziolkowski poprvé zat' al dláto do ohromné skály, musel lépe než kdokoli jiný vědět, že nikdy nespatří

hotový monument. Na tak veliký úkol je lidský život příliš krátký. Přesto houževnatě šel za svým snem, neboť byl zavázán slibem, který dal náčelníkovi Lakotů. V průběhu let musel Ziolkowski čelit mnohým předsudkům kvůli svému polskému původu, finančním problémům a v neposlední řadě četným zraněním z nebezpečné práce.

Nic z toho ho nemohlo zastavit. Když umíral, zapřísahal svoji manželku: „Musíte dokončit památník. Ale postupujte pomalu, aby byl vytesán pořádně.“

Tom se začal propadat hanbou. Jak jen mohl tak snadno podlehnout touze po vlastním pohodlí? Tammiiným posledním snem bylo podívat se do Loiyangalani. Stejně tak Arnold si přál, aby jeho syn jednou navštívil místo, kam on sám tak rád jezdíval.

Nad miskou vychladlé nudlové polévky se Tom utvrdil v názoru, že stůj co stůj musí vyhovět přáním svých blízkých. Nic z toho jej sice nemůže zbavit dřívějších provinění, ale na tom teď nezáleží. Neboť, jak řekl Korczak Ziolkowski: „Až se váš život nachýlí ke konci, svět se vás bude ptát jen na jednu věc: ‚Dělali jste to, co jste měli dělat?‘“